

třeba uvážiti, že k trestnici vede pouze jediná trať velkými oklikami a že proto cesta k soudu bude vyžadovati velmi značného času. S tím dlužno počítati u všech osob, které jsou jednak u soudu zaměstnány, jednak musí k soudu docházeti jako obvinění, soukromí účastníci, svědci, znalci, porotci, kmeti, obhájci, žurnalisté a pod. Z počtu případů trestních, které jsou u trestního soudu projednávány, možno dovoditi, že k trestnímu soudu mimo 300 úředníků a zřizenců, kteří k němu docházejí denně, musí průměrně ročně docházeti osmdesát tisíc až sto tisíc osob, které by bylo potřebí dopravovati jedinou, poměrně málo pohodlnou, dlouhou tratí. Velká vzdálenost soudu od středu města bude mítí další důsledek, spočívající v tom, že dostaví se k líčení pozdě obvinění, svědci a po případě všechny osoby, na líčení zúčastněné, čímž celé řízení bude trpěti a výkon spravedlnosti bude podstatně ohrožen. Nesmí se přehlédnouti, že u trestního soudu nerozhoduje se o majetkových hodnotách, nýbrž o statech daleko cennějších, jimiž jsou osobní svoboda a čest. Tyto nejcennější statky lidské vyžadují bezpodmínečně, aby trestní soudnictví bylo vykonáváno co nejdokonaleji, a to může se státi jen tehdy, když výkon ten bude prováděn v budouvě účelně zařízené a se všech stran města snadno dostupné.

K budově trestního soudu je ze všech částí města spojení velmi dobré, takže nejen všichni úředníci a zaměstnanci soudní, nýbrž i veškeré ostatní osoby, které k soudu dojížděti musí, vykonají dojížďku bez velké ztráty času. To

platí i o osobách, jež dojíždějí k soudu z venkova drahou, neboť mohou se ze všech pražských nádraží přímými spojeními dostatí buďto přímo před trestní soud anebo do jeho blízkosti.

Stížení dojížďky nebo dochůzky k soudu, vyžadující delšího času, bude mítí za následek vzrůst nákladů na trestní řízení, zejména na svědečném, znalečném a jiných poplatcích, takže se takto výkon spravedlnosti trestní podstatně zdraží, nehledě ke zvýšeným nákladům a ztrátě času, jež nastane u všech osob, které budou nuceny k dalekému soudu dojížděti. Zájem osob těchto vyžaduje bezpodmínečně, aby trestní soud zůstal ve středu města na místě snadno přístupném a nebyl překládán na místo, na něž možno se dostatí jen s nesházemi a velkou ztrátou času. Zájem občanstva musí býti rozhodným při řešení otázky, kde jednotlivé budovy mají býti umístěny a bude-li se ministerstvo spravedlnosti, jak je jeho povinností, zájmem tímto řídití, pak musí při umístění trestního soudu hledati řešení takové, které by občanstvu vyhovovalo a nebylo zhoršením oproti stavu posavadnímu.

Náš trestní řád stanoví, že líčení ve věcech trestních je veřejné, čímž má veřejnosti býti zajištěn přístup k němu, aby se takto rozhodování soudu dalo pod veřejnou kontrolou. Z toho plyne, že veřejnost má zájem na tom, aby se k líčení snadno a pohodlně dostala, což platí zvláště o zástupcích tisku, jimž jejich úkol nemálo by byl stížen, kdyby z redakcí jednotlivých listů, umístěných ve středu města, měli konati daleko cestu na Pankrác.

FEUILLETON.

Advokát.

Poradna pro volbu povolání Velké Prahy, oddělení pro studentstvo, pořádá letos opětovně akci velmi záslužnou a pro náš studentský dorost přímo neocenitelnou. V sále české techniky byl právě zahájen cyklus přednášek pro abiturienty středních škol na téma „Student a volba povolání“. V tomto přednáškovém cyklu bude praktickými odborníky vloženo, které že jsou přednosti i vady oněch povolání životních, jež lze voliti na základě již absolovaných studií středoškolských. Není zapomenuto na jediné odvětví. V cyklu přednášejí vesměs vynikající jednotlivci, důstojní representanti stavu, o němž referují.

Referuje lékař, lékárník, profesor, soudce, právník u samosprávy i v životě praktickém, studentka-právníčka, technik a advokát.

Z tohoto pozoruhodného přednáškového cyklu vybrali jsme si — jako směru našeho listu nejbližší a čtenáře naše zajisté interesující — přednášku o advokátním stavu. Tématem tímto byl poradatelstvem cyklu pověřen proslulý pražský advokát a obhájce dr. Jaroslav Mellan.

Před přepřmeným sálem české techniky pronesl včera dr. Mellan pozoruhodnou řeč, přijatou posluchačstvem s frenetickým jásotem. Považujeme za reportérskou povinnost referovati o této přednášce, v níž dr. Mellan plně prokázal, že jest stejně skvělým obhájcem, jakým známe ho z praktického života,

jako duchaplným řečníkem v přednáškových síních.

Přednášku vzhledem k originalnosti její formy řečnické i meritorní náplně uvádíme podle svých stenografických záznamů, pokud nám možno bylo, doslova a beze změn.

*

Žijeme v dobách nejrůznějších anket.

Leč jedno téma — nad míru vděčné — nebylo dosud prodebatováno.

Měl-li bych ho stylisovati, pak bych jej formuloval ve dvou otázkách.

První by zněla: „Jste se svým životním povoláním spokojeni?“

A druhá — otázka eventuální pro ty, kdož by na prvou odpověděli záporně — takto by zvidala:

„Proč nejste se svým životním povoláním spokojeni?“

Zajisté, že se neodvažují hádati, jaké že by byly odpovědi na otázku druhou. Byly by tu udávány důvody nejrůznější.

Ale mám za to, že sotva pochybím, řeknu-li, že na otázku první — zda dotazovaní jsou se svým životním povoláním spokojeni — zněly by odpovědi ve své zdrcující převaze záporně.

„Nejsme spokojeni!“

Je nutno zkoumati příčiny tohoto fakta.

Příčiny jsou objektivní i subjektivní.

Jest jisto, že každé povolání má své kladné i záporné stránky, své světlo i odvěkého průvodce světla — stín.

Lidská povaha jest již tak podivuhodně uzpůsobena, že snadno zapomeneme na příjemné

Týž osud by stihl i obhájce ve věcech trestních, jejichž výkon vyžadoval by větší ztrátu času a měl by proto za následek značné zdražení obhajoby, takže by si placeného obhájce mohli poříditi jenom vrstvy zámožnější.

Bylo by třeba, aby ministerstvo spravedlnosti všechny tyto námitky náležitě uvážilo a porovnálo veškeré nevýhody, které z přeložení trestního soudu na Pankrác nastanou, s domnělými výhodami, jež si od přeložení toho slibuje a dospěje při bedlivém prozkoumání věci k závěru, že přeložení bylo by ke škodě všeho občanstva a že dlužno proto od něho upustiti.

Bylo by sice velmi účelným, kdyby se podařilo soustřediti veškeré civilní soudy do jedné budovy, avšak podle mého názoru je nutno řešiti věc tak, že musí se napřed zjistiti počet úřadoven, potřebných pro jednotlivé soudy s příslušným ohledem na případné rozšíření soudu při vzrůstu Velké Prahy a počtu obyvatelstva v soudním obvodu. Nato dlužno vypracovati přesný projekt budovy, která by v každém směru vyhovovala celkové potřebě všech soudů. Takovýto projekt ministerstvo spravedlnosti veřejnosti posud nepředložilo a nepodaloby doklady, že trestní soud na Karlově náměstí postačí pro soustředěné soudy civilní.

Jsem přesvědčen, že při řešení této důležité otázky nebude rozhodovati ani zájem osobní, ani ohled na určitý stav, ani konečně ohled na určitou část města, která by z přeložení trestního soudu na Pankrác měla prospěch, nýbrž že umístění jak trestního soudu,

příhody ve svém povolání. Naproti tomu nehody a bolesti vtiskují se do lidských vzpomínek žhavostí kovu v hladinu vosku.

Dotkneme se letmo i důvodů subjektivních.

Vy, kdož jste turisty, a z nich zejména ti, kdož absolvovali horské túry, dosvědčí mi starý známý fakt.

Vystoupíme-li na vrchol hory, zda se nám nezdá, že ta hora sousední je krásnější, než ona, na kterou jsme pracně právě vystoupili? A nezdá se nám konečně, že i to údolí, z něhož jsme se za ranního šera vypravili na horskou túru, je mnohem hezčí, než místo na vrcholu, než cíl naší horolezecké pouti?

Známy fakt, že sousední statky přeceňujeme a podceňujeme vlastní, řešila již ústa nad jiné povolání.

Byl to náš Vrchlický, jenž v básni „Duha“ napsal:

„Proč jinde líp vždy vidíme vás kvéstí
a zářiti jak jasnou duhu v listí
jen sobě k neklidu a k závisti!“

Dovolte mi, bych úvodem zmínil se všeobecně o cyklu těchto přednášek.

Za dob našich otců — a s jistým ostychem vyznávám i svá vlastní léta, řeknu-li, že i za mých dnů — nebyli jsme tak šťastni, bychom v době, kdy v rozpacích stáli jsme na křižovatce života, měli ku pomoci seriál informativních přednášek.

Tehdy volávalo se povolání podle třech směrnic: 1. vlastní, samostatnou neodvislou volbou, 2. radami rodičů, 3. směrnicemi prostřední, v němž jsme žili.

tak i všech soudů civilních bude řešeno jedině důvody věcnými, způsobem takovým, aby z něho měl prospěch celek.“

Vývody dr. Slabého můžeme podepsati do poslední písmeny. Čerpáme z nich právě proto, že otištěny byly v orgánu nynějšího ministra spravedlnosti, určitou nadějí, že ve věci přesídlení soudu do pankrácké trestnice není vyřčeno ještě slovo poslední.

Justiční omyl.

(Zemský trestní soud v Praze.)

V roce 1924 odsouzen byl sedriálním soudem v Trenčíně soukr. úředník F. K. pro zločin dle § 242 u. tr. z. (nás § 129 I. b tr. z., homosexualita) a trest těžk. žaláře také odpykal. Následkem odsouzení propuštěn byl bez náhrady z místa a zbaven existence. V roce 1925 dostal se v Praze znovu do konfliktu s pověstným § 129 tr. z. Vyšetřování bylo vedeno zem. trestním soudem v Praze a přineslo velmi zajímavé i vzrušující momenty.

Obžalovaný počal zaplavovati soud zmatečnými přípisy, v nichž tituloval trestní soud jako podřízený papežskému tribunálu v Římě, podepisoval se jako oblat a medicínský astrolog, varoval před vánoční soudní sbor, aby dal pozor na rybu a nespolkl kost, dával návrh na vyléčení homosexuelních osob deportací na Špicberky, aby tam vychladli; při hlavním přelíčení nechtěl dáti svolení k zahájení, neboť prý není v senátě přítomen papež, rozdával svaté obrázky předsedovi a přísedícím.

Mohlo by se zdáti na první pohled, že není lepších vodítek. Ale to by se právě jen zdálo. Přihlédněme blíže.

Obírejme se nejprve svou vlastní svobodnou volbou.

Na chrámě Apollonově v Delfách byla napsána ona dvě slova Chilonova, jednoho ze sedmi nejslavnějších řeckých mudrců. Zněla — jak víme: gnothi seauton. Poznej sebe sama!

Do těchto dvou slov utajila moudrost filozofa osvědčenou pravdu, že nejméně ze všech lidí známe právě sebe samy. Že poznati sebe sama je největší a nejvzácnější umění.

Jestliže tedy sebe sama známe nejméně, kterak že můžeme voliti pro sebe neznámého vhodného a správného povolání?

Ani rady rodičů nebyly vodítkem neomylným.

Byly zajisté posvěceny nejžhavějším přáním, aby se dítěti vedlo dobře. Leč — jak víme — málo zmohou v světě lidská přání.

Tempo života je příliš rychlé. Rodiče pro své děti volivali zpravidla ona povolání, jež by si byli zvolili oni sami pro sebe, kdyby byli měli možnost druhé opravené volby. Trpěly tedy rady rodičů anachronismem.

A konečně prostředí.

Do prostředí rodíme se bez vlastní vůle. Nevolíme prostředí, nýbrž prostředím jsme voleni. Z toho se podává, že prostředí, v němž žijeme v dobách mládí, je shlukem náhod. Rady a směrnice náhodných rádců jsou právě jen náhodné. Tedy nikoliv vodítka spolehlivá.

K návrhu obhájce JUDra Fr. Čeřovského nařizeno bylo zkoumání duševního stavu obžalovaného znalci psychiatrie a přineslo překvapující výsledek. Znalci psychiatrie zem. tr. soudu v Praze vrch. polic. lékař Dr. Pilař a psychiatr Dr. Helfort předložili v těchto dnech posudek, dle něhož F. H. je stížen duševní chorobou paranoia se sexuálním zabarvením a náboženskou vroucností, ekvivalentem to pohybného rozčilení (vyšetřovaný měl halucinace, že ho navštěvují andělé a že s nimi spí). Zároveň uznali znalci, že již v době spáchání trestního činu, pro který byl F. H. v Trenčíně právoplatně odsouzen, byl touto chorobou určitě stížen, že choroba ta zbavuje ho úplně rozumu podle § 2a) tr. z. a nelze mu spáchané skutky za vinu klásti.

Trestní řízení proti F. H. bylo ovšem ihned zastaveno a obhájce Dr. Čeřovský zažádal i u sedrie v Trenčíně o obnovu trestního řízení, tam v roce 1924 provedeného.

Dalším důsledkem znaleckého nálezu bude žádost na ústav, kde byl F. H. definitivně zaměstnán a následkem odsouzení propuštěn, aby se nešťastníku dostalo náhrady dle služební pragmatiky, neboť byl propuštěn bez své viny.

Případ je výstrahou pro jiné podobné případy a dalším potvrzením mnohokrát vyslovené zásady, že při § 129 tr. z. jde o chorobu.

Jako krvavá ironie zní jedno místo ze zmatených přípisů nešťastného F. H. na soud, kde píše, že nespravedlivé odsuzování je slast a poesie... —ff—

Na druhé straně nedoporučuji, abyste přeceňovali význam tohoto přednáškového cyklu. Neosmělujeme se vám ani raditi.

To, co vám tu můžeme říci, je pouhá sbírka zkušeností, pouhý soupis životních povolání na podkladě studia středoškolského.

Je to asi tak, jako když byste chtěli jíti do Itálie. Vyžádáte si prospekty, seznam lázeňských míst s fotografiemi a popisem: voliti však musíte sami, podle vlastních potřeb.

A to by tak bylo asi všechno, co chtěl jsem vám říci úvodem.

Mám promluvíti o životním povolání, jež sluje advokacie.

Dovolu mi, abych začal geneticky, neboť říci vám, co to je advokacie, předpokládá logicky popsati nejprve cestu, kterou lze k tomuto povolání dospěti.

Narodí se dítě, o němž je psáno v knize osudu, že stane se advokátem.

Projde šestiletým rájem dětství, jediným opravdovým rájem, z něhož nemůžeme býti nikdy vyhnáni, alespoň nikoliv svými vzpomínkami. V šesti letech vstupuje dítě do I. obecné školy a dostává břidlicovou tabulku orámovanou dřevěným rámečkem. Ta malá tabulka je symbolickým počátkem lidských starostí, jež počínají dřevem, vroubícím dětskou tabulku, a končí dřevem, z něhož se vyrábějí rakve.

V jedenácti letech vstupuje dítě branou přijímací zkoušky do primy.

Jedenáct a 8 je 19.

V devatenácti, dvaceti letech jest kandidát advokacie imatrikulován na právnické fakultě.

Drama lásky.

(Okresní soud v Bratislavě.)

Drama lásky, které se 24. června 1925 událo před bratislavskou hlavní poštou, vzbudilo značný rozruch po celém městě. Toho dne očekával před východem z hlavní pošty poštovní úředník Jan Fritsch svoji 24letou kolegyni Jolantu Paradeisovou a napadl ji nožem. Bodl ji několikrát do obličeje, na štěstí však jen lehce ji zranil. Sam běžel po činu do svého bytu, kde vrazil si nůž do levé strany prsou. Byl odvezen do nemocnice, kde uznali jeho zranění za těžké, nikoli však za smrtelné, neboť nůž byl příliš krátký, že nedosáhl k srdci. I Jolanta byla dopravena do nemocnice, záhy však propuštěna. Za to Fritsch poležel si tam mnoho týdnů, a během této doby jeho srdce se přestěhovalo. Následkem rány a sražené krve uhnulo se srdce doprava a když Fritsch konečně z nemocnice vyšel jako uzdravený, nevrátilo se jeho srdce více na své staré místo, nýbrž vzdálo se daleko od svého přirozeného sídla. Stav Fritschův je přirozeně ještě vážný a anatomická změna, která se děje v jeho prsou, není dosud skončena.

Proti Fritschovi, který poranil Paradeisovou, do které byl šíleně zamilován, poněvadž nechtěla s ním dále udržovati známost, bylo svého času se strany státního zastupitelství zavedeno vyšetřování pro pokus vraždy, ale když bylo zjištěno, že poranění Jolantino bylo jen nepatrné, byla akta předána soudu okresnímu. Mírný čtvrtek zodpovídal se Fritsch před okresním soudcem drem K v čem z pře-

K advokacii jest potřebí doktorátu práv, advokátní praxe a advokátní zkoušky.

Podtrhuji doktorát. Není ho potřebí (s výjimkou profesora práva a zástupců finanční prokuratury) v žádném jiném odvětví praktického života právního.

Soudci, notáři, koncepčnímu úředníku politickému, finančnímu, policejnímu, samosprávnému a vůbec zkrátka všem ostatním praktickým právníkům postačí tři státní zkoušky.

Advokát musí míti doktorát bezpodmínečně.

Nemluvím ovšem o onom výjimečném případě, kdy soudce otevírá si advokátní kancelář. Jsou to případy málo praktické a netřeba se jimi zdržovati.

Doktorát předpokládá 3 státní zkoušky a 3 rigorosa. Tedy 6 zkoušek. Na žádné jiné fakultě není jich tolik.

Medicina má 3 rigorosa, filosofie první státní zkoušku, technika 2 státní zkoušky. Advokát má zkoušek 6 a sedmou zkoušku advokátní.

A tak, jestliže se trpí, aby mistři kováři dali si do svých firem „zkoušený kovář“, pak věru by advokáti měli plně právo napsati pod své jméno „zkoušený právník“, či ještě snad lépe řečeno „těžce zkoušený právník“.

Zkoušky právnické dělí se ve 3 skupiny.

První státní zkouška — historicko-právní — jest — dovolíte-li mi, abych mluvil v superlativě — nejsuchopárnější.

(Dokončení.)

„Tak mi je pojd dát, ty zbabělče!“ vykřikoval několikrát Tiller do nočního ticha. Švanda skutečně učinil pohyb zpět, aby provoka-

Obžalovaný Tiller.

téra ztrestal, byl však svým přítelem Lad. Janů a Frant. Radilovou, kterou doprovázeli, zadrženi a uchláchneni. To jen podnítilo bojovnost Tillerovu, který znovu nadával mu pitom-

FEUILLETON.

Advokát.

(Dokončení.)

Je to historický vývoj práva římského, církevního, středoevropského a slovanského. Plno roků, jmen a dat. Nutno prostě memorovat. Na úskali prvé státnice roztránilo se tisíce právníků. Stačilo jim propnouti jen těmito nudnými vodami a byli by již zachráněni pro praktický život právníký — ba mohli býti i jeho ozdobou.

Druhá státní zkouška je nejobsáhlejší.

Je toho nůše. Ale je to již zajímavé. Nejsou to mrtvé mumie, nýbrž živé tělo a proudící krev. Je to praktické právo trestní, civilní, obchodní a směnečné.

Třetí státní zkouška je nejnebezpečnější.

Na váhu jest toho pramálo. Kdo prokoušal se papírovou pyramidou druhé státní zkoušky, dívá se na písemnosti k třetí státnici s pohrdáním. Ne však odůvodněným. To, co schází třetí státní zkoušce na formální přednáškové rozloze, to si poctivě vynahrádila na obtížnosti. Stačí jen připomenouti takové správní právo. Nejtěžší komplex otázek ze všech možných oborů.

ců a zbabělců a pořád společnost následoval. Když jeho dotěrnost byla již nesnesitelná, otočil se Švanda potřetí a chtěl dáti Tillerovi zasloužený pohlavek, leč ten vytáhl otevřený nůž, přirazil Švandu k portálu nejbližšího krámu a bodl jej pětkrát do břicha a do hrudníku, načež utekl.

Přes rychlou pomoc zemřel Švanda při dopravě do nemocnice vykrvácením.

Pachatel byl teprve třetího dne vypátrán a zatčen a zasedl před porotu bledolící, oblečen ve tmavý šat moderního střihu, jehož kalhoty dosahovaly mu do polovice lýtek. Moderní měl i shimmy-boty i hedvábné světlounké ponožky a dělal dojem předměstského elegána. Na nic prý se nepamatuje, ač v přípravném vyšetřování udával podrobně každý moment ze svého tragického dobrodružství. Vyšlo najevo, že přes své mládí má za sebou již dost pestré minulost: působil, když nemohl dostat místo, také jako kouzelník pohostinsky po severních Čechách, kde si také vykouzлил ošklivou nemoc — syfilis, z níž dosud není pořádně vyhojen. V Duchcově jej potrestali několikadenním vězením pro potulku, kdesi jinde pro malou krádež, a u vinohradského soudu vede se proti němu řízení pro lehké ublížení na těle, které boxerem způsobil docela bez příčiny nějakému nočnímu chodci. Ani byste to do něho neřekli — tak útlý a slabý čelvíček je to.

Porota přes úsilivnou, až příliš úsilivnou rámahu jeho obhájce dra Billa, který se několikrát dostal do konfliktu s předsedou líčení dvor. radou Kleinerem i se státním zástupcem drem Šudomou, nenašla pochopení pro surové kousky moderního kluka a zodpověděla jedinou hlavní otázku na zločin zabití všemi hlasy kladně, vyloučivši rovněž všemi hlasy opilost, již se obviněný i jeho obhájce snažil zachrániti. Soud pak po krátké

O rigorosech řeknu jen, že to jsou přísné doktorské zkoušky.

Po osmi semestrech lze promovati. Tedy tak asi ve 24 letech. Promoce je velmi příjemná věc. Nebyla by, kdybychom si uvědomili, že to není jen konec teoretických studií, nýbrž současně počátek praktického života, v němž děláme přísné zkoušky několikrát denně, za daleko obtížnějších auspicií.

Neznáme tu ani dobu zkoušky, ani látku, z níž budeme zkoušeni, ani examinátory.

Z opojení doktorátu vyléčíme se brzy. Pozorujeme, že i po naší promoci slunce vychází na východě a zapadá na západě a že hvězdy jsou viditelné v noci a nikoliv ve dne.

Pak vstoupíme do praxe. Za našich dob byla sedmiletá: soudní rok, zcela bezplatný, a 6 roků u advokáta. Tedy 7 let. Těch 7 let přirovnal bych k oněm sedmi hubeným kravám ze snu egyptského Faraona.

Nyní je praxe pětiletá, ale v době zcela dohledné má býti uzákoněna praxe delší, mluví se o šesti, ba i o opětných sedmi letech.

Léta advokátní praxe jsou léta po stránce příjmové hubená, po stránce pracovní úsilná a vysilující.

Po pěti letech děláme advokátní zkoušku, poslední formální a úřední zkoušku v životě.

poradě dal Tillerovi za život nešťastného Švandy spravedlivou odplatu ve formě těžkého žaláře v trvání tří roků.

*

Druhý případ porotní je podobný prvému. I způsobem zabití, i příčinou smrti, ba i stejnou hospodou, která hostila pachatele, není však žalován jako zabítel, nýbrž jako vražda. Dopustil se jí 46letý zedník ze Záběhlic u Prahy Alois Petrlík, který zaměstnán byl v Žižkově na stavbě domu firmy „Moderna“. V sobotu 17. října v poledne dostal výplatu něco přes 200 Kč, ale nezpemněl ani na ženu doma, ani na dítě, ale zamířil hned za roh do nejbližší hospody. Tam popíjel až do půl 6. hod. večerní, načez si zašel na pár sklenic k „Primasovům“. Ale ani odtud nepospíchal k rodninému krbu, nýbrž dokolbal se až do Nuslí, kde zapadl do hostince Josefa Hokův, kde šel se hned rýpati do přítomných tam hostů Dvořáka, Pařízka a Šmídka. Ti však neměli dlouho trpělivost poslouchati výklady strejce Petrlíka, a když nepřestal po dobrém, vzal ho Dvořák za límec a vyhodil. Ale Petrlík nechtěl tak neslavně ustoupiti z bojiště. Čekal venku a vytáhl si z kapsy nůž, který otevřel. Když pak hostinský po chvíli otevřel dveře výčepu a podíval se ven, zřel tam Petrlíka, který mu povídal: „Teď jak někdo vyleze ven, tak ho zabiju!“ A z těchto slov Petrlíkových čerpá právě státní zástupce dr. Papík oprávněnost žaloby na vraždu, dovozuje z nich, že se Petrlík k činu chystal, maje úmysl vražedný.

Když za nedlouho všichni tři hosté z hostince vyšli, vrhl se Petrlík s otevřeným nožem na Šmídka a bodl jej do hrudníku, načez dal se na překotný útěk. Utíkal dobře, takže jej Dvořák a Pařízek, kteří šli se jej pronásledovati, chytili až u polic. strážnice v Jaromírově ulici.

A tak v 31 či 32 letech otevíráme kancelář, ač-li ovšem jsme nebyli na studiích zdrženi chorobou neb neprospechem a chodili-li jsme ke zkouškám v nejkratších termínech.

V dobách, kdy naši kolegové, t. zv. zkažení studenti, kteří, nedostudovavše, zběhli včasné se studii, jsou již po léta v praktickém povolání, pevných místech pod pensí, s nárokem na přidavky, postup a dovolenou.

Do kanceláře nutno vnést peníze. I do té nejubožší.

A pak je potřeba ještě nějakého rezervního fondu, poněvadž normální advokátní kancelář v prvním roce svým výtěžkem kryje tak právě režii.

Pořadatelstvem této přednášky bylo mi předloženo pět speciálních otázek, na něž v závěr svých vývodů takto odpovídám:

Otázka první zní: Jaké jsou příjmemé stránky vašeho povolání?

Začneme oněmi ideálními a skončeme materiálními.

Advokát spolupůsobí na právním formování našeho života. Brání utiskované proti útočníkům a v jistém směru zastává i funkci anděla mstitele. Do vašich rukou svěřuje klientela své osudy. A podaří-li se vám rozřešiti příznivě svěřený problém, máte příjemný pocit vykonané a úspěšné práce, pocit obdobný asi

Nešťastný Šmídek byl zatím převezen do nemocnice, kde však zemřel přílišnou ztrátou krve za velikých bolestí.

Pachatel vymlouval se před porotou úplnou opilostí. Povolání svědkové potvrdili, že obžalovaný dosti vypil, a manželka Petrlíkova i jeho asi 18letá dcera vypověděly, že otec chodíval pravidelně z práce přímo domů a že byl dobrým manželem i otcem. Státní zástupce dr. Papík v objektivní řeči neplaydoval ani tak pro přisvědčení na vraždu, jako spíše na zabití, ale dovozoval z četných dokázaných okolností, že pachatel opilým nebyl. Kolem této otázky se vlastně všechno točilo a obhájce obžalovaného dr. Bas dovedl znamenitě využití každé nejnepatrnější skutečnosti, aby prokázal, že Petrlík je člověkem řádným, že si „vyhodil z kopejtky“ tenkrát v říjnu po prvé a že se při té příležitosti opil tak, jak to zákon předpokládá.

Porota po dlouhé poradě naznačila, že se stotožňuje s vývodem obhajoby: otázku na vraždu jednomyslně odmítla, přikývla devíti hlasy k otázce na zabití, ale všemi 12 hlasy zodpověděla také kladně otázku na opilost obžalovaného, jím zaviněnou, a tak byl Petrlík odsouzen toliko pro přešlupení opilství do tuhého vězení na pět měsíců.

*

Jako třetí případ projednána byla žaloba na 41letou vdovu Ludmilu Novákovou, obviněnou ze zločinu vraždy novorozeněte. Je to případ, který se vymyká běžným případům vražd dětí v první řadě tím, že nejedná se, jak tomu téměř vždy bývá, o nezkušené děvče, opuštěné svým milencem v nejhorší chvíli, které v záchvatu porodních bolestí a v perspektivě neblahé budoucnosti sáhne na život červíčka sotva se zrodilšího. V našem případě jedná se o ženu 41letou, vdovu, tedy osobu velmi zkušenu, a o děcko, které bylo již dva

onoma, jež má chirurg, když vyoperoval nebezpečný vřed.

Advokát je také tak trochu potěšen zarmoucených i útočiště hříšníků.

Pokud jde o materiální kladnou stránku našeho povolání, tu lze říci, že normální kancelář jest slušně výnosná a kancelář jen poněkud nadprůměrná může dokonce svého majitele učiniti zámožným. A i ta nejubožší dá přece jen živobytí.

Otázka druhá zní: Jaké jsou nepřijemné stránky vašeho povolání?

Tu nutno v první řadě — proti tradici — akcentovati nesamostatnost. Je nutno vyvrátiti legendu o samostatnosti advokátního stavu.

Úředník-právnik má při počátku své kariéry nad sebou řadu pánů. Leč počet jich jest uzavřen a spočítatelný. Postupem let ubývá tato nadřizená vrchnost, neboť úředník postupuje a každým krůčkem nahoru ubývá mu počet těch, kdož jsou jeho veliteli.

V západu svého života jest už buď vůbec samostatný, nebo téměř samostatný.

U advokáta jest to obráceně. Čím starší, čím známější, čím má více práce — tím je méně samostatným. Každý klient je jeho pánem. Máme nad sebou tolik pánů, kolik klientů.

dny staré. Ludmila Nováková porodila 25. října zdravé děvčátko za pomoci porodní asistentky Marie Baránkové, která druhého dne přišla novorozeně vykoupat. Leč třetího dne na cestě k rodičce potkala syna Novákové, který jí řekl, že dítě zemřelo. Přes to šla asistentka do bytu rodičky a shledala, že novorozeně je po těle namodralé.

Asistentka učinila o věci povinné hlášení a pitvou tělčka bylo pak zjištěno, že děcko bylo uskraceno nějakou šálou nebo šátkem.

Obviněná popírá vraždu děcka a uvádí, že druhý večer po porodu dávala děcku ještě pít, načež usnula. Ve spaní zachváčena byla prý bolestmi kýlovými a když z bolestí těch k ránu procitla, děcko bylo prý již studené. Toto její tvrzení vyvrátili soudní lékaři, kteří, vyšetřivše obžalovanou, konstatovali, že trpí obyčejnou kýlou, která nemá naprosto žádného vlivu na jakoukoli poruchu duševní nebo tělesnou.

Ličení, které řídil vrch. rada dr. Hladík, přineslo trochu světla do temna žalobního děje. Konstatováno, že Nováková, jejíž otec má v Hostovicích u Prahy barák a něco polí a byl ve své obci až do nedávna starostou, měla intimní známost se vzdáleným svým příbuzným Přemyslem Kafkou, téměř o 20 let mladším, který u jejího otce sloužil jako kočí. Spal také vedle v místnosti, ve které měla lůžko Nováková.

Poněvadž Nováková houževnatě popírala jakoukoli vinu a tvrdila jen, že byla v bezvědomí a že neví, co se s dítětem během té doby stalo, protože pak požívá nejlepší pověsti a své tři dítky, pocházející z jejího manželství počtivě vychovává, nevzala porota, v níž jako vrchní porotce fungoval náš odpovědný redaktor, za prokázáno, že by byla Nováková děcko úmyslně zaškrtila, tím spíše, že do míst-

nosti, kde spala, měli přístup i jiní lidé, a hlavní otázku, znějící na vraždu, zamítla všemi 12 hlasy. Otázku eventuelní, zda Nováková opominula povinnou péči podle § 335. tr. z., zodpověděla porota kladně pouze 7 hlasy, což k odsouzení nestačilo, a proto byla Nováková osvobozena a ihned propuštěna na svobodu.

Žalobu skvělou řečí obhajoval stát. zástupce dr. Čáslavský. —rk—

Z manželského ráje.

(Vrchní zemský soud v Praze.)

Brali se z lásky. O tom není sporu. Ale za krátký čas ta domněle věčně hořící výheň, ty legendárně neuhasitelné plameny vychladly v popel a troudu, jenž zebe a studí. Po třech letech byli si cizí. A více než cizí. Lidé sobě vzájemně cizí jsou si lhostejní a nepřekáží si. Tito dva však překázeli si v každém kroku. Vázání toliko formálními svazky, druh od druhá oddálen a druh pro druhá ztracen, zapřádali každý na svůj vrub nové známosti. Pokud byli v hranicích chvilkových, jepřicovitých radostí — nejevilo se jim dosavadní manželství jako přítěž, neboť jeden každý z nich, vyhrazuje si pro sebe absolutní volnost a nezodpovědnost jednání, dopřával tytéž duchovní statky svému druhu; leč flirty — jak se zhusta stává — pomalu oba je znavily a tak začali přemýšlet o novém životě. Oba manželé — věc ovšem je skoro groteskní — trvajíce v manželském svazku, učinili si jeden každý vážnou známost s konečným směřem jako cílem na obzoru. A tu ovšem pouto dosavadního manželského svazku stalo se tísnivým. Přetáhli ho snadno spojenými silami. Rozved, rozlučka a potom volnost a svoboda!

poněvadž lidská povaha inklinuje k sudičství, které jest jen stupňováno pathologickou nervositou naší doby. Krom toho vedopád nových zákonů a předpisů jest laikem neovládatelný.

Advokátní zkouška nahrazuje veškeré ostatní zkoušky: advokát může se přes noc stát soudcem, notářem, úředníkem finančním, politickým, konceptní silou bankovní a může získati postavení v oněch mesčislých podnikcích samosprávných i ryze soukromých. Je tu tedy vždy reserva. Nepovede-li se advokátní kancelář, lze ihned předsedlati bez dalších zkoušek.

Závěrečná otázka zní: Jakých zvláštních schopností vyžaduje vaše povolání?

Tu bych odpověděl takto: V první řadě zdraví. Neboť advokacie je ustavičným útokem na soustavu nervovou. Starostí stavovské obtěžují vás všude a provázejí vás s vytrvalostí vlastního stínu. Chodí s vámi do zábav i lehají si k vám do postele. Vědomí zodpovědnosti nutí vás přemýšlet na svěřené spory i v dobách zdánlivého odpočinku. Není tu žádoucího oddechu. Kromě toho musíte si navyknoti obědvat třeba večer a večeřeti při ranní snídani. Nejste prostě pány svého času.

Vedle zdraví jsou nutny jakési řečnické a stylistické schopnosti. Říkává se, že advo-

Advokacie stravuje veškerý náš čas. Musíme se rozloučiti s úředními hodinami, škrtnouti z kalendáře neděle, svátky a prázdniny. Vydělaných peněz není kdy užítí.

Na vašich bedrech spočívá strašlivá zodpovědnost. Morální i věčná. Za sebe menší chybu ručíte celým svým jměním.

A vposled: advokacie je věčná hádka. Žijete ve stálých sporech, jednou žalujete, jednou jsouce žalovanými.

Je to zaměstnání neklidné, vysilující a trhající nervy. Proto také našim stavovským koncem je mrtvice.

Rodinný život, společenský atd. je minimální. Ve chvílích prázdna toužíte po jediném: absolutním klidu, po trošku nirvány, jež vám regeneruje vyssátou energii.

Třetí otázka zní: Jaké přípravy je třeba k vašemu povolání?

Zodpověděl jsem ji úvodem.

Čtvrtá: Jaké jsou pravděpodobné vyhlídky ve vašem povolání?

Jest zajisté těžko býti prorokem. Zlatá doba advokacie již přešla. Bylo to v dobách popřevratových, kdy válečná demoralisace vrhala své stíny do celého života.

Leč i nyní lze advokacii předpovídati dobré vyhlídky. Pokud budou na světě jen dva lidé, potud bude potřeba soudů a advokátů,

Rozešli se jako přátelé, a když se ona vdávala po druhé, byl on mezi prvými gratulanty.

A nyní se soudí na krev a nůž. Důvod? Jediným slovem: peníze.

Případ stojí za poslechnutí. Žaloba bývalé manželky žalovaného tvrdí v podstatě toto: Během sporu o rozvod a později řízení rozlučkového bylo mezi mnou a mým bývalým manželem ujednáno, že žalovaný zaplatí mi proti mému vzdání se alimentálních nároků obnos 100.000 Kč. Obnos ten byl mi pak skutečně proti potvrzení prostřednictvím advokáta vyplacen. Žalovaný pak — který i po provedené rozluce u mne bydlil — zakoupil mně za tento obnos s úroky z důvodů vyšší výnosnosti cenné papíry. V březnu m. r. žalovaný, který dosud bydlil v mém bytě, naléhal na mě, abych obnovila sňatek manželský s ním, žádaje mne při tom současně, abych depositní účet u banky zrušila, že mi papíry uloží v safu jednoho z předních pražských bankovních závodů. Podlehla jsem jeho stálému naléhání a důvěrujíc mu, vyzvedla jsem cenné papíry z banky a svěřila je žalovanému proti písemnému potvrzení na obnos 100.000 Kč splatných kdykoliv. Ježto však na to vzhledem k dvojakému chování se žalovaného z našeho opětovného sňatku sešlo, vykávala jsem žalovaného ze svého bytu a žádala jej, aby mi moje cenné papíry, resp. jich protihodnotou per 100.000 Kč zpět vrátil. Žalovaný však přes opětované ústní sliby dodnes peníze nevrátil. Při jednání o možnost mimosoudní dohody v kanceláři mého právního zástupce prohlásil p. žalovaný, že si na něm nic nevezmu, že se on o to postará, že radši vystoupí z banky a půjde sloužit jako ředitel velkostatku za pouhou stravu a naturální byt, abych nemohla na něm ničeho vymoci. Vzhledem k tomuto prohlášení,

kát musí míti v prvé řadě pořádnou pusu. Ono se to říkává jinak, ale obsah jest týž. Není to tak docela pravda. Advokát — a contratio obhájece — nepotřebuje býti vůbec řečníkem. Civilní spory, v nichž advokát vystupuje, vedou se písemně. Ani obhájece, hájící před trestními soudy, nemusí vynikati řečnický a může míti úspěch.

Naproti tomu obhájece před porotou má býti řečníkem, neboť tu vítězí spíše řečník než právník. Nejslavnější juristé selhali právě u poroty.

Chtělo by se tak leccos ještě říci. Zejména bylo by záhodno uvéstí vám řadu praktických příkladů z našeho povolání, neboť verba movent, exempla trahunt. Leč pouhých 30 minut vyměřených této přednášce a mnou beztak překročených nutí mne ukončiti.

Advokacie je jedním slovem práce. Říkávají vám, že práce je štěstí. Nevěřte tomu. Práce může býti toliko cestou ku štěstí; může býti prostředkem, ale ne účelem života. Zajisté, že i práci advokátní jako každou práci lze dospěti ku štěstí. Anebo alespoň k něčemu, co se podobá štěstí.

Neboť byl to básník, který řekl: „Lidské štěstí? Nikde ho nebylo, nikde ho není. Žije jen v pohádkách a v lidském snění.“

z něhož jasně vyplývá, že žalovaný se snaží, resp. bude se snažiti vydobyti mé pohledávky proti němu vším způsobem zmařiti neb značně ztížiti, navrhuji ještě, aby k zajištění zažalovaného částky ev. k zajištění vydání zažalovaných cenných papírů bylo mi proti němu povoleno prozatímní opatření soudní obstavkou jeho platu, který má jako bankovní úředník, a životních pojistek, jež blíže popíši při jednání ústním.

Žalovaný oproti žalobě namítal v podstatě toto: Jest pravda, že byla mezi mnou a stranou žalující uzavřena dohoda v ten rozum, že proti vzdání se alimentálních nároků se strany žalující zaplatím jednou pro vždy obnos 100.000 Kč. Tato úmluva však byla vázána na podmínku, že se ožením s paní velkostatkářkou V. a že závazek tento zaplatím z věna, svatební smlouvou získaného. Paní velkostatkářka V. o věci věděla a to nejen ona, leč i její matka, a obě projevíly souhlas a to formou závaznou. Žalobkyně o této dohodě a o prameni příjmu, z něhož jí odstupné bude placeno, dobře věděla. Výslovně bylo ujednáno, že závazek můj je přímo odvislý od shora uvedeného sňatku a spolu bylo stanoveno pro případ, že by ze zamýšleného sňatku sešlo, že bude strana žalující požadovati alimenty měsíční ve výši 700—1000 Kč. Předpokládaje, že ke sňatku dojde co nejdříve, vypůjčil jsem si obnos 100.000 Kč a žalující jsem ho vyplatil. Mezi námi bylo pak při téže příležitosti výslovně a opětně ujednáno, že nedojde-li ke sňatku, bude mi obnos 100.000 Kč, mnou předčasně, provisorně a z ochoty vyplacený, vrácen. K očekávanému sňatku nedošlo. Tento fakt oznámil jsem žalobkyni, jež loyálně uznávši, že podmínka, na niž výplata 100.000 Kč byla závislá, se neuskutečnila, dobrovolně mi obnos 100.000 Kč vrátila, prohlásivši při téže příležitosti, že přirozeně nemůže žádati obnos, který jsem si vydlužil v předpokladu, jenž se neuskutečnil. Já jsem z této částky, přídatv ze svého 10.000 Kč, zaplatil ručiteli zá-půjčku, mně poskytnutou. K vůli úplnosti dle pravdy uvádím, že za obnos 100.000 Kč, jež vypůjčiv si, žalobkyni jsem dal, zakoupila tato papíry v žalobě uvedené, deponovala je na své jméno v bance se svým výhradním disposičním právem. Když pak se sňatek očekávaný zmařil, vyzdvihla si tyto papíry a mně je předala, abych je zpeněžil a jimi výpůjčku zaplatil. Na sňatek opětně se žalobkyní jsem nikdy nepomýšlel. Mělat tehdy vážnou známost, již přijímala ve svém bytě. Že za tohoto stavu, mně dobře známého, nemohl jsem pomýšlet na sňatek s ní, jest evidentní. To, co nazývá žalobkyně neprávem svěřením, jest a bylo vpravdě vrácením zapůjčeného, resp. provisorně a podmínčně daného obnosu per 100.000 Kč. Pravda jest, že žalující, majíc za to, že snad přece jen v pozdější budoucnosti ke sňatku mému s paní velkostatkářkou V. dojde, kryla se pro případ sňatku mého s paní V. tím, že vrátivši mi peněz 100.000 Kč, vyžádala si ode mne potvrzenku na týž obnos s tím výslovným podotknutím, že tato potvrzenka má platnost jen pro případ, že by přece jen došlo ke sňatku s pí V. Také jen v tomto předpokladu jsem potvrzenku dal, t. j. jediné a výlučně pro případ, že by došlo ke